

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompá Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . . . 10 korona. Félévre . . . . . 5 korona. Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona. Egyes szám ára: 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petsor térfogata . . . . . 20 fillér. Nyilttér sora . . . . . 50 fillér.</p>
---	---	---

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Iskolai év végére.

Az iskolai esztendő végén rendszeresen a pedagógia — a nevelés, tanítás ügye áll az érdeklődés zenitjén. Nem lesz érdektelen, ha ez alkalommal egyik munkatársunk szakbavágó cikkét közöljük, a mely a szakemberek figyelmét épen úgy fölkelte, mint a szülőkét, a kik gyermekeik előmenetele iránt elsősorban kell, hogy érdeklődjenek. Az itt közölt cikk a valódi előmenetelt tárgyalja, a minek legfőbb elősegítője az értelmes tanulás. A cikk így következik:

A régi jó időkből ránszakadt pedagógiai hagyomány az, hogy szórul-szóra be kell tanulni a tudnivalókat, mert csak így tudjuk azokat jól elmondani.

Hiszen vannak egyes dolgok, pl. versek, vagy különös fontosságú tételek, emlékek, amelyeket tényleg betűről-betűre legjobb betanulni, másként nem fogjuk azokat jól emlékezetben tartani, kivált hosszabb idő múlva; de ebből még nem következik, hogy mindenre általánosítani kell a szórul-szóra való betanulást.

Az újabb pedagógusok, akik az értelmre, annak fejlesztésére helyezik a súlyt a mélyebb gondolkodásban, a megértésben, — állandóan küzdenek az értelmetlen, lelketlen tanulás: a biflázás ellen, amely épen azért, mivel a szavakra helyezi a súlyt, méltán vádolható azzal, hogy értelmetlen és hogy csak felületes, vásári munkát végeztet azért, hogy a vizsgai feleletekkel a hozzá nem értők előtt brillirozhasson.

Minden küzdelem dacára a multak kísértetei még mindig hazajárnak, aminek okát nem abban találom, mintha a jelen pedagógusai nem tudnák megérteni az értelmes tanulás felsőbbségét a biflázás fölött, hanem abban, hogy mindig akadnak, akik saját multjukat veszik legfőbb ideálnak, vagy pedig kényelemszeretetből, ideges föltűnési vágyból azt az utat keresik, ame-

lyen legkönnyebb babérokat aratni és ez a szórul-szóra tanulatás.

Mert a régi methodusoknak rendszeresen meg van az a nagy előnyük az újak fölött, hogy könnyebben céliravezetők, kevesebb fáradságot kívánnak. A káplárpálca is a legrövidebben célhozvezető eszköze a fegyelmezésnek, a szórul-szóra betanulás is legkevesebb fáradsággal jár az előadó részéről, mert itt a kikérdezésnél nem is kell gondolkozni. Pedig az újabb pedagógiának egyik legfontosabb és legbehatóbb munkát igénylő része épen a kikérdezés.

A kikérdezés egész embert kíván, aki lehetőleg friss, ki nem fáradt elmével hatoljon bele a kérdésnek minden részletébe, igyekezzék a felelő tanuló mellett az egész osztályt foglalkoztatni, úgy amint ismeri a tanulókat tehetségét, készültségét, vagy amint mellesleg egyesek kiismerését kell czélul kitűznie. A felelőnél pedig nem elégedhetik meg azzal, hogy annak folyékony feleletét hallja, mert a folyékony felelet lehet szórul-szóra betanulás is, megfelelő értelem nélkül. Ha tehát egy összefüggő darabot jól elmondott már a tanuló, igyekezzék oldalkérdések, összehasonlítások stb. által megtudni, hogy érti-e? Mennyire foglalkozott vele behatóan, vagy csak a szajkó nivóján áll-e az emlékezet begyakorlása?

Ezért a kikérdezés valóságos művészet és ha jól végzik, igen fárasztó dolog. Innen van az, amit a közönség sehogy sem tud megérteni, hogy napi 2—3 óra untig elég egy dolgot jól végező tanárnak. Maguknak a szülőknek érdekükben áll, hogy a fiaik tanítóit, tanárait ne legyenek szellemileg tulterhelve, hanem pihent ésszel, valóságos művészettel és ambícióval végzhessék a tanítást, — ne legyenek kénytelenek másfelé gravitálni.

Hogy még a legértelmesebb családokból származó tanulókat is milyen biflázókká teheti a rossz szoktatás, arra egy-néhány igen eklatáns példát tudnék felsorolni saját tapasztalataim köréből. Voltak

igen jó tanuló tanítványaim, akiket kezdetől fogva a beemlézésre neveltek, ezek a leczkét annyira megtanulták, hogy még a szerzőnek ilyen szavait is elmondották: „folytatása következik“ vagy lásd a „...-ik lapon ilyen fejezet czime alatt“ s ezeket a különben derék, jó tanulókat évekig sem lehetett leszoktatni a szerzők szavaihoz való ragaszkodásukról, ami pedig igen megnehezítette náluk az értelem kifejlődését s azt hiszem, a betanult anyagot is hamarabb elfelejtették, mint azok, akik értelmesen tanulták.

Hiszen szó sincs róla, meg kell azt az anyagot jól tanulni és az értelmes tanulás alatt nem azt a teületes könnyelműséget értjük, amely hamarjában elvégzi a tanulást, a mire megint a fejlettebb értelmű gyermekek hajlandók. Ezekre is különös gondot kell fordítani és megkivánni tőlük, hogy egészen alaposan tájékozva legyenek a leczke tárgya körül, ne csak úgy mondják, amint éppen eszükbe jut.

Amint látjuk, különös gonddal kell ügyelni a tanuló értelmi fejlődésére minden tekintetben és főleg a kikérdezésnél ítélhetjük meg leginkább, mennyire dolgozta fel a tanuló értelmesen a maga feladatát és itt az értelmes előadás a maga szavaival többet ér, mintha szórul-szóra betanulja egy szerző szavait.

Az értelmes tanulás önálló felfogásra s az egyoldalúság elkerülésére vezet a tanulót, azonban itt is fokról-fokra kell őt vezetni az értelmi fokozat fejlődésének megfelelően.

Az így nevelt tanuló nem fog minden nyomtatott olvasmányban hozzáférhetetlen tekintélyt látni, hozzászokik idejében az olvasottak megbírálásához és sok csalódástól, tévedéstől megóvja magát. Nem fog később az egyoldalú, egy könyvre esküvő emberek szűk látókörű táborába tartozni, hanem széles látókörre arra képesíti, hogy mindent magasabb nézőpontból ítéljen meg.

De hogy a tanulás ilyen értelmes le-

Pártos Manó

Dr. Zimmermann philadelfiai egyet. tanár volt assisztense

fogászati műterme

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 22. szám alatt,
a Zsuffa Kálmán-féle házban. :-:-

Foghuzás, fogtömés és különleges munkákra,

ugymint: fogak és gyökerekre, arany és platina koronák készítése, szájpaddlás nélküli hidmunkák ugyancsak arany, platina és porcellánból, a melyek nem vehetők ki a szájából, továbbá porcellán, arany és platina tömések. :-:- :-:- :-:-

hessen, szükséges, hogy a vezető óvakodják a túlterheléstől. Annyit és olyant válasszon ki egy-egy feladatra, amennyit és amilyent a tanulók átlaga jól meg tud érteni és tanulni. Mert ha siettetni a dolgot, ha többet vesz föl, vagy az értelmi fokhoz nem méri a tanulni valót, akkor is lesz talán egy-kettő, aki a forszírozott menetben gyötörni fogja magát, de a többségre nézve éppen olyan érthetetlen lesz a tárgy, mint a kínai vagy arab írás és csak kedvetlenséget okoz.

Pedig a tanulásban az a fődolog az értelemre nézve, hogy úgy a tanító, mint a tanulók jó kedvvel, szívesen végezzék a dolgukat. —n.

Püspöki látogatás az érettségén.

Városunknak ebben az esztendőben sok megtisztelő látogatásban van része. Lapunk mult számaiban írtunk már azokról a közönségünket élénken érdeklő momentumokról, a melyek junius hónap folyamán lezajlottak s a felekezetek közt a testvéries egyetértésre alkalmat nyújtottak.

Ezeknek a lelket emelő eseményeknek méltán lép nyomdokába egy újabb püspöki látogatás, a mely ugyan nem egyenesen a közönséget érdeklí, de a melyről a közönség mégis a legnagyobb rokonszenvvel vett tudomást.

Nem is mindennapi dolog történt a mi főgimnáziumunk körében. *Geduly* Henrik, a tiszai ev. egyházkerület fenkölt lelkü püspöke sorra látogatja a vezetése alatt álló középiskolákat és most az érettségi vizsgálatokat találta jó alkalomnak arra, hogy a rimaszombati főgimnázium tanári karának munkájával és az intézet szellemével közvetlen érintkezés útján megismerkedjék.

Mint lapunk mult számában is jeleztük, a Miskolcz felől délután 2 órai vonattal érkezett városunkba a főpásztor, a kinek fogadására a látogatás szűkebb hivatalos jellegéhez képest a város polgármestere, a főgimnázium igazgatótanácsa és tanári kara s a helybeli ev. egyház tanácsa vonult ki a vasúthoz.

TÁRCZA.

Réthy Andor, a Tompa-szobor és még egyszer a Tompa kultur-társaság.

Élte nyarán meghalt Réthy Andor, a gömöri ref. egyházmegye főjegyzője. Nem czéлом hivatalos pályáját méltatnom. — Nem tartozik reám. De nem mellőzhetek egy momentumot ifjúságából, mely az ő magasabb felfogását tanúsítja. Levélgyűjteményem — talán mondhatnám: levélmuzeumban lapozván, következő levél került kezeimbe:

„Mélyen tisztelt Nagyságos Uram! (Minél egyszerűbben, hanem szívből szólva — vegye úgy Nagyságod, mintha Tompa szólna!) Már jeleztük a „Gömör Kishont“ hasábjain, hogy a Sárospatakon tanuló gömörmegyei ifjúság szerény köröcskét alakított, melynek célja minden évben saját kebelében némi csekély összeget gyűjteni a Rimaszombatban felállítandó Tompa-szobor javára.

Ezen cél megváltozott és általánosab lett. Most már célja: gyűjtés a vármegye egész területén mindenütt, a hol nemesen érző szívre találunk.

Mint ilyen keresi fel Tompa benső barátját Nagyságodat azon szívből jövő kérelemmel, méltóztassék elfogadni szerény körünk elnökségét.

Igaz, kicsik vagyunk: de kicsiny volt más is, Hisz kicsiből lett már nem egy nagy, de száz is.

Célja körünknek minden évben a megye kebelében felolvasó estélyeket rendezni a Tompa-szobor javára s most, midőn már az idő nagyon előre haladt, nagyobb szabásu ünnepély rendezéséhez nem foghatunk. Azt későbbre — a nyárra halasztva, tavaszi táncmulatságot rendezünk Nagyságod elnöksége alatt Rimaszombatban.

Délután 3/2 órakor 12 magánfogatóból álló kocsisor robogott végig a város főutczáin az ev. lelkészlaktól a vasuti állomásig. Ezeket ülték a küldöttségek tagjai, a kik 2 óra előtt már összegyülekeztek az állomáson, kivonult az érettségiző ifjúság, sőt a helybeli cserkészek mintegy 16-an egyenruhában sorfalat állottak az érkező főpap vonata előtt.

A vonatról leszállva *Geduly* Henrik püspök *Leffler* Samu kormányképviselővel, *Gyürky* Pál kishonti főesperes fogadta őt s a megeredt eső miatt az állomás fedeles csarnoka alatt várták a szónokok. Dr. *Kovács* László polgármester örömet fejezte ki a város nevében a látogatás fölött s a közönség élénk rokonszenvét tolmácsolta a főpásztornak. Dr. *Veress* Samu főgimn. igazgató szólott még, rövid, talpraesett, szívből jövő szavakkal üdvözölve a főpapot, aki a rimaszombati főgimnáziumot ilyen megtiszteltetésben részesíti, hogy az érettségén személyesen elnököl. *Geduly* Henrik püspök az üdvözlőket megköszönve, szívélyes szavakkal biztosítja a város és a főgimnázium küldötteit, hogy ezután, bár szűkebb körü látogatása alatt, szívesen veszi igénybe a személyes megismerkedés és érintkezés összehozó módjait.

A püspök beszéde után dr. *Veress* Samu még meleg szavakkal üdvözölte *Leffler* Samu nyíregyházi főgimn. igazgatót — mint a kormány képviselőjét, mire a püspök *Medveczky* Sándor felügyelővel, a kormányképviselő pedig dr. *Veress* Samuval kocsira ült s az időközben megszaprodott kocsisor berobogott a város föllobogózt főutczáin át *Geduly* Géza gyógyszerész uri házához, akinek a főpásztor kedves vendége volt. A püspök *Farkas* Zoltán képviselő díszes fogatán vonult be.

Geduly Henrik püspököt szállásán d. u. 4 órakor üdvözölte a főgimn. igazgató tanácsa és tanári kara s a helybeli ev. egyházközség tanácsa.

A főgimnázium igazgató-tanácsa nevében *Medveczky* Sándor kir. közjegyző, mint elnök üdvözölte. Üdvözlő szavaiban kiemelte a főgimnázium helyzetét és tolmácsolta azt az örömet, amelyet érez, amikor az egyházkerület főpapja kitünteti látogatásával.

Az ev. egyházközség *Gyürky* Pál főesperes vezetése mellett vonult be s ugyancsak ő tartott üdvözlő beszédet. A rimaszombat—rimatamásfalvai ev. egyház most másodsor tisztel-

A cél igen szép, de élére oly vezetőt kíván, mint aminőt mi Nagyságodban vélünk megtalálhatni. Ezért ismételjük szívünk forró óhaját; fogadja el Nagyságod e szerény, de nemes cél felé törekvő kör elnökségét. Ne törje össze egy szavával oly sokat ígérő reményünket, melyhez csak egy szilárd támasz: Nagyságod igenlő szava szükséges.

Ott a Rima partján, a megye szívében,
A lant és biblia egyszerű díszében
Áll a Tompa-szobor! De álljon is — cél az,
Mert a ki költő volt, meghalva is él az!

Ama remény fejében, hogy a nagy költő sirján tavasszal újra felfakadó kegyelet és hála virágainak illata a benső barát szívében lángra gyújtva a lelkesedés égi szikráját — nekünk is jut belőle egy szívünket éltető reménysugár, egy igenlő szó képében. Maradok Nagyságodnak alázatos szolgálója a Sárospatakon tanuló gömöri ifjak nevében: Réthy Andor, I. éves teologus.

A történelmi hűség nevében meg kell mondanom, hogy bármennyire meghatott az ifjúság megtisztelő bizalma — az elnökséget nem fogadtam el és az elnök báró Nyáry László lett. Azonban megígértem, hogy minden tölem telhető megteszek és ezt legjobban úgy vélem elérni, ha a vármegye közönségére apellálok. Ezt megtettem s a siker meglőn.

Ezen levél közlésével azt hiszem legjobban rámutattam azon nemes, magasan szárnyaló lélekre, amely a korán elhunytban lakozott. De ezzel leszögeztem azt is, hogy a S. Szabó József nemes eszméje az ifjúság lelkében fogamzott meg és az volt azon mustármag, amelyből a Tompa-szobor nőtt ki.

Most már csakugyan ott áll a szobor. Mig otthonomból kimozdultam — gyakran elmerengtem a szobor nemes alakjában és sokat eltűntem azon, hogy vajjon a nemzet megértette-e

heti körében püspökét s ha ez a látogatás nem közvetlenül neki szól is, mégis belső örömmel telik el, ha az egyházkerület lelki vezetőjét a város falai közt tisztelheti.

Geduly Henrik püspök az üdvözlésekre külön válaszolva, kifejezte azokért háláját. Felémelte, hogy most csak az érettségi vizsgálatokra jött el, de kilátásba helyezte, hogy egy-két év múlva az egyházlátogatások során ismét meglátogatja Rimaszombatot. Jóleső az a hit testvéri szeretet érzése, amelylyel őt fogadták.

A küldöttségek tagjait bemutatván, véget értek a fogadtatások. 5 órakor a püspök *Gyürky* Pál főesperessel, *Leffler* Samu kormányképviselővel és *Loysch* Ödön igazgatóval kocsira ült s látogatásokat végzett. 6 óra után a főgimnázium tanácstermében érettségi előértekezlet volt.

Az érettségi 3 napon át tartott s a püspök őszinte szeretetével, tapintatos, lebilincselő modorával megnyerte a szíveket.

A végső konferencián csütörtökön reggel gyönyörű beszédet tartott az érettségi befejezése alkalmából.

Csütörtökön, junius 25-én délben 1 órakor az elnöklő püspök tiszteletére a főgimnázium tornacsarnokában díszebédre gyűlt össze az igazgatótanács a tanári karral, s az ev. egyház tanácsával; megjelent *Farkas* Zoltán képviselő is, — ott voltak még többen az épen itt tartott kishonti egyházmegye lelkészi értekezletének tagjai közül, valamint a 20 éves találkozó tartó egykori érettségizők is, a kiknek találkozásuk összesett evvel az ünnepi nappal.

Mintegy 60-an vettek részt a sikerült közebeden, a melyet *Gede* István vendéglős szolgált fel.

Az ebéd folyamán a következő pohárköszöntők hangzottak föl:

Loysch Ödön új igazgató a püspököt üdvözölte lelkes beszédben.

Simon Mihály ref. lelkész *Leffler* Samut, a kormány képviselőjét éltette.

Geduly püspök remek beszédben az igazgatóra, tanárookra s az igazgatótanács elnökére: *Medveczky* Sándorra üritette poharát.

Leffler Samu kormányképviselő, városunk szülötte a város polgármesterére s minden polgára jólétére.

Dr. *Veress* Samu *Farkas* Zoltán képviselőt éltette.

Feledi Jenő balassagyarmati ügyvéd a 20 év előtt érettségizők nevében volt tanáraikat éltette.

igazán a csüggedés idejében lelkét feltartó nemes dalnokát, aki oly igazán írta, hogy:

Szent természet, dajkálkodó anyám,
Szeretlek én kimondhatatlanul!
Gyönyör s megnyugvás lelke száll reám,
Lombod, virágod, ha sarjad, ha hull.

Tanulni menvén hozzád: megjövök
Édes kincsekkel, mint a fűge méh;
Mégkönnyülök karjaid között,
Ha szívem vér, szemem könny terhelé.

Járok sivatag sziklaormokon,
Hol a tél örök hóagyat vete;
Zuhatagok kőpárkányára von
A mélység vad, vonzó ígérete.

Eltekintek a sugár fenyveken,
A kis mohon, kit a vén szirt nevel
S magam mindig boldognak érezem
A fenséges természethez közel.

Fájdalom! nem igen láthatjuk, hogy a nemzetlelkébe ment volna át az a fenséges tanítás, amelyet ő: *Lant, biblia, e két szent barát karjain ringatva boldogan magát, zengett.* És mintha csak az volna az igaz, amit a „Gólyában“ mond: *Pusztulunk veszünk, mint oldott kőve széthull nemzetünk!*

Sivár világ ez. Megdőbbsent, hogy „Akácvirág“ nemes tervére azon két lapban, amelyben megjelent — az én gyenge szavamon kívül két hét alatt senki nem reagált. Hát talán ismét kanapépör készül az erős férfinem részéről az öröknesem nő ellen. Pedig hát a Megváltót a férfi szülte. Ha csakugyan halva született gyerekek lenne, hát az én csekély adományom kamatozzék száz évig s akkor fordítsák, ha még lesznek magyarok — valamely kultur célra.

A hawaii remete.

Medveczy Sándor az igazgató tanács elnöke a püspök szavait köszönve, éltette őt kedves családjával együtt.

Gyürky Pál főesperes *Samarjay* Jánost, a helybeli ref. egyház főgondnokát éltette.

Samarjay János a magyar hazafias érzésre hivatkozva, az új igazgatót s a tanári kart éltette.

Farkas Zoltán képviselő *Törköly* József és *Zachar* Gusztáv volt tanárait aposztrofálva, *Geduly* Henrik püspökre üritette poharát.

Geduly Henrik püspök *Gyürky* Pál főesperest és *Farkas* Zoltán képviselőt, mint asztali szomszédait s azokkal együtt az egész társaságot szívből üdvözli.

Dr. *Kovács* László polgármester üdvözlő szavai után a főpásztor elvonult, hogy Rimakokovára készüljön egyházi útjára.

Délután öt óraker *Geduly* püspök *Farkas* Zoltán orsz. képviselő, *Medveczy* Sándor egyházmegyei felügyelő, *Gyürky* Pál főesperes, *Biess* Elemér egyházfelügyelő, *Kemény* Lajos oszgyáni ev. lelkész, kerületi jegyző és *Madarász* Pál kíséretében Rimakokovára hajtottak a lelkészjelöltek felavatására, melyről azonban máshol hozunk részletes tudósítást.

Geduly püspök itt tartózkodása alatt a főpap tiszteletére hétfőn *Medveczy* Sándor, kedden *Gyürky* Pál főesperes, szerdán dr. *Veress* Samu főgimn. igazgató adott fényes ebédet s szerdán este *Geduly* Géza vacsorát. Ezekon is számos meleg és lelkes felköszöntő hangzott el, melyekben az előkelő kedves vendégeket éltették.

Rimakokováról *Geduly* püspök 26 án délután érkezett vissza s 27-én a reggeli vonattal hagyta el Rimaszombatot és sietett székhelyére: Nyir egyházára.

Az a néhány nap, — amit *Geduly* Henrik püspök városunkban töltött, feledhetetlen nyomatokat hagyott. — Isten áldása kísérje mindenütt főpásztori munkáját, életét!

*

Geduly püspök muzeumunkban.

Folyó hó 24 én, szerdán délelőtt *Geduly* Henrik ev. püspök *Loysch* Ödön muzeumi igazgató kalauzolása mellett megtekintette a gömörme gyei muzeumot. *Geduly* püspök többször adott élénk kifejezést tetszésének a látottak felett s távozásakor *Loysch* Ödönnek a szíves kalauzoláért és a muzeum kiváló rendezéséért és vezetéseért elismerését fejezte ki.

*

Lelkészatás Rimakokován.

Folyó hó 25 én délután 5 óraker indult a püspök Rimaszombatból Rimakokovára, hogy ott a lelkészatás magasztos egyházi cselekményét végezze. Kiséretében voltak: *Gyürky* Pál főesperes és *Medveczy* Sándor mint a kishonti ev. egyházmegye elnöksége, *Farkas* Zoltán orsz. képviselő, *Madarász* Pál egyházm. számvevőszéki vil. elnök, *Kemény* Lajos egyházközségi jegyző és *Biess* Elemér egyházfelügyelő. Lelkesült örömmel üdvözölték őt a Rima völgyének ez utján fekvő községek lakosai, kiknek meneteléről tudomásuk volt. Több helyen virágcsokrokat dobtak a kocsiba mély tiszteletük kifejezéséül. Rimóczán *Mitske* Gusztáv erdész lakása mellett szépen díszített diadal kapunál várta a kokovai ev. egyházközség elnöksége, egyháztanácsa s meleg érzéssel, szép formás beszéddel ennek nevében *Mitske* Gusztáv üdvözölte őt, mely üdvözlésre hasonló meleg érzéssel válaszolt a püspök. Rimakokova község elején — nagy sokaság élén — a község nevében *Füzy* községi jegyző fogadta meghatottan s harangozás mellett, tüzoltók sortala között vonult be a sok-sok nép meleg üdvözlése között az ev. paplakba s lesz *Banczik* Sámuel alesperes lelkésznek nagy szeretettel fogadott vendége. Ennek családi körében töltötte az estét, hol a vacsora ideje alatt az egyházhivek a toronyból felzendülő s messzehangzó egyházi énekekkel tisztelték őt. Még jóval a vacsora előtt az egyház tanácsa teljes számba a lelkész megható szép beszédével adott kifejezést nagy örömeinek, tiszteletének, üdvözölve őt az egyház kebelében, mint szeretett főpásztor, mit ő meleg szavakban kifejezett érzélemmel viszonozott. Másnap reggel 10 órára volt kitzüve a lelkészatás ünnepélye. A gyönyörű hangú harangok zenéje pontban ez időben jelezte, hogy az ünnepély kezdetét veszi.

A templom zsufolásig megtelt ünneplő közönséggel a sürgös mezei munka daczára. Rimakokova derék földmives népe ünnepelni, örülni óhajtott lelkészével, kinek közelmultban szerető szíven ejtett mély sebére a Gondviselés fiának pappá avatása ez ünnepében az öröm, a boldogság és vigasztalódás balszemeseppeit hozta. Oly magasztos, lélekelmelő, megható volt ez az ünnepélyes egyházi cselekmény, hogy annak részletes leírását óhajtjuk adni lapunkban, az idő rövidsége miatt azonban csak a jövő számban.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete dr. *Kovács* László polgármester elnöklésével f. hó 26 án közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőknél kívül jelen voltak: *Abonyi* Pál, *Benyo* Béla, dr. *Baksay* Dezső, *Benyo* László, *Cseh* János, *Fábry* Zoltán, *Grosinger* Miksa, *Institoris* Endre, dr. *Kármán* Aladár, dr. *Molnár* József, dr. *Rárossy* Gyula, id. *Rábely* Miklós, *Süteő* István, *Széman* Endre, *Stolcz* Zsigmond, id. *Törköly* József, dr. *Veress* Samu, dr. *Weinberger* Rezső.

Dr. *Kovács* László polgármester üdvözlő szavai után a városi gyámpénztár 1913. évi számadását tárgyalták s azt, valamint a hét éven felüli elhagyatott gyermekek segélyalapjának 1913. évi zárszámadását tudomásul vették s jóváhagyták. Utóbbi bevételi és kiadási végösszege 4511 kor. 66 fillér s a tiszta vagyon 6227 korona.

Az állami elemi leányiskola 1914—15. tanévi költségvetése a város által fedezendő 4904 kor. dologi kiadás s a fiúiskola 2214 korona kiadási végösszeggel jóváhagyólag tudomásul vétetett.

Nagyfontosságú volt az *árvédelmi* tervekre és költségvetésre vonatkozó javaslat és határozat. Felolvastattott a *Rozsnyai* Kálmán műszaki tanácsosnak, a miskolczi kulturmérnökség főnökének kiváló szaktudással és nagy gonddal készített műszaki terve, melynek megvalósítása esetén városunk örök időkre megszabadulna az árvízveszedelemtől. A műszaki leírásból megtudjuk, hogy a Rima városunk mellett elvonuló része medrének szabályozása van tervbe véve öt kilométer hosszan úgy, hogy teljes árvédelmi biztonságot nyerjünk. A folyó ezen szakasza csekély szélességű, medre fel van töltve, benöve és nem tudja levezetni az árvizet, melyben egyébként káros tényezőként szerepel a Sodoma tó és malomárok is. A meder kiszélesítése és mélyítése tehát az alapgondolat, s ez oly arányban történék, hogy kétszerannyi mennyiségű viz is lefolyna, mint amennyi áradáskor előtti a környéket. A partok a város mellett elterülő 15 km. hosszúságban czementhabarcba rakott terméskőburkolattal volnának ellátva. E munkálatok kapcsolatban *eltüntetendő* a városunk egy részén kiállhatatlan büzt árasztó u. n. Sodomató. A Gacspatáknak a Tokár-ház mögötti részétől betömetnék e részlet, s a viz a városon túl a malomárok keresztesésével — teljesen ujonnan ásott mederben vezetnék az anyamederbe, s itt egy védőgát létesítenék.

Az ugynevezett malomárok medrének szabályozása képezi a további részét a tervnek. A mostani „rözsebukógát” átalakításával egyidejűleg egy vízfőzippel szabályoztatnék a lefolyó vízmennyiség úgy, hogy azon át csak annyi viz folynék a városba, amennyi a malom hájtására szükséges.

Ez a szép terv olyan perspektívát állít élénk, hogy elmondhatjuk, miszerint a keresztülvitel városunk közönségének biztonsági és egészségügyi szempontból, de közrendészeti tekintetben is nagy előnyöket juttatna. Az anyagi rész úgy áll, hogy a munkálat 300000 koronába kerülne. Miután azonban a földmivelési miniszterium a veszedelmes tolyók szabályozására 70 millió koronát vett fel a költségvetésbe, s remélhető, hogy a város érdekében megteendő intervencióval sikerül a költség 70%-át kormánysegélyként megnyerni, 90000—100000 korona volna az az összeg, mely e nagyszabású s óriási hazzonnal járó munkálatok végzéséhez szükséges, egy később felveendő kölcsön útján nyerne fedezetet.

A tanács javaslata az volt, hogy a munkálatok végrehajtását határozza el a közgyűlés, s ha a 70% a kormánytól megszerezhető lesz, a 30% kölcsönrel fedeztessék; az alispántól a

vizjogi engedély megszereztessek, s a kormány támogatása vitessék keresztül.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a tanács javaslatát.

Angyal István városi aljegyző, ki az államtudományi vizsga letételét igazolta, állásában véglegesített.

A husvizsgálati szabályrendelet olvastott fel ezután, mely az új közvágóhid létesítésével szoros kapcsolatban áll és fontos ujitásokat tartalmaz. Id. *Rábely* Miklós kérdést intézett a polgármesterhez, hogy a magánhasználatra szánt állatok vágatásának is a közvágóhidon kell-e történnie? A polgármester felvilágosítással szolgált, hogy magánhasználatra juhok, bárányt, kecskét, gödölyét és sertést *nem kell* a közvágóhidra vinni. *Süteő* István a nagyfontosságú szabályrendeletet a helybeli birtokosságnak és gazdakörnek kíváná kiadni véleménynyilvánítás végett. A közgyűlés azonban a gazdák és husiparral foglalkozók képviselőinek előzetes hozzájárulásával készült szabályrendeletet elfogadta.

A városi helyhatósági orvos állásának betöltését a földmivelésügyi miniszter sürgeti. A tanács bemutatta most az általános ügykörnek szabályozására vonatkozó javaslatot s azt a közgyűlés elfogadta s áttért a vásárrendtartási szabályrendelet módosítására. A földmivelési és keresk. miniszter több módosítást kíván, melyek közül kiemeljük azt, hogy a vásárnak reggel 6 óraker kell kezdődni és csakis a kijelölt helyen tartható az, ezen idő előtt vagy más helyen *tilos eladni vagy vásárolni*. A pontonként felolvasott módosításokat elfogadták.

A cselédszerző és foglalkozást közvetítő iparra vonatkozó szabályrendelet módosítása is elfogadtatott. Ebből kiemeljük, hogy városunkban *csak két cselédszerző intézet* lehet, ezek 100—100 korona óvadékot kötelesek letenni, cselédet a régi helyéről elcsábítani szigorú büntetés terhe mellett tilos stb.

A murányvölgyi távbeszélő vonal költségeihez való hozzájárulást a város megtagadja; az adóhivatal megvizsgálásáról szóló jegyzőkönyv tudomásul vétetett, a gömörme gyei Takarékpénztár és Hitelbanknak 30 korona adományért köszönet nyilvánított, *Bognár* Pál malombérlőnek, ki új turbinaszerkezet beállításához 3500 korona értékű anyagot kért, téglát és fát ad a város.

Nagy érdeklődést keltett a városnak a felvidéki zeneszövetségbe való belépési ügye. A Miskolczon tartott értekezlet ugyanis évenként két hangverseny rendezéséhez 600—600 kor. biztosítását kívánja, s csakis e feltétel mellett léphetne be városunk a zeneszövetségbe. A tanács 300—300 koronának biztosítását ajánlja fel, s a 30 korona tagsági díj befizetését. Dr. *Veress* Samu szép beszédben ismertette a szövetség nemes, szép és kiváló kulturális hivatását, s a zenei műveltség terjesztését bizonyára mindenki szívesen látná a mi intelligens kis városunkban. Azt hitte, hogy a városi humanus és kulturális egyesületek bevonhatók lesznek egy testületbe, s ezek is támogatni fogják az ügyet. *Süteő* István, id. *Rábely* Miklós, *Törköly* József és dr. *Kármán* Aladár felszólalása után a közgyűlés elfogadta utóbbinak indítványát, hogy a 300—300 korona biztosítsák, s a polgármester és a városi tanács bizassék meg a helybeli kulturális és emberbaráti egyesületek bevonásával, ennek megtörténte után esetleg nagyobb összeg biztosítását kilátásba helyezi a város, mely teljes jóindulattal és meleg rokonszenvvel viseltetik a felvidéki zeneszövetség eszméje és létesítése iránt.

Még néhány illetőségi ügy nyert elintézetést ezzel a közgyűlés 6 óra tájban véget ért.

Széljegyzetek.

Ha én . . .

Nagyon sokszor hallottam már egyes uraktól vagy hölgyektől ilyenféle kifakadást: ha én most ez vagy az lehetnék, ennek vagy annak a bőrébe lehetnék, akkor ezt meg azt csinálnám. Utóvégre nem is bolondság, ha gondolkozunk rajta, mindent *jobban* csinálni, mint az a bizonyos nevezetes személy csinálta, ha mindjárt csak gondolatban is tehetjük a sok helyesbitést. Lássuk csak!

*

Ha én most Molnár Ferencz lennék, akkor nem irnék Vasárnapi Krónikát, nem csinálnék Bret Harte után kinema-szkeccset, nem szerepelnék egy plágiumperben mint szakértő, nem hagynám a beleimet mindennap kitapostatni a pesti pletyka által, hogy kivel van viszonyom, melyik kávéházba járok, hány tizedgramm veronált eszem meg minden nap, hol mosatok és miért hordom a monoklit a jobb szememen, hanem! — Elmennék a Vigszínházba és leszerződteném két évre magamhoz az egész trüppöt. Azután zsebredugnám „Az ördög” egy sugópéldányát, beraknám a társaságot egy pár autóba és kimennék velük a pályaudvarra. Ott kibérelnék egy pullmant, meg egy hálókocsit, azt odakapcsolatnám a berlini gyorshoz vagy az osztendei expresszhez és nekimennék a világnak. Ma Berlinben játszánk, holnap Münchenben, azután Párisban, két nap múlva Londonban, újabb két nap múlva Stockholmban, két hétre rá New-Yorkban, egy hónap múlva San-Francziskoban, két hónap múlva Rio-de-Janeiroban, négy hónap múlva Tokióban, egy fél év múlva Pekingben, nyolc hónap múlva Bombayben, tíz hónap múlva Konstantinápolyban, tizenegy hónap múlva Hódmezővásárhelyen és egy év múlva építenék az Andrássy-uton négy sarokházat és a Hegedüs is építene kettőt, meg a Varsányi is építene kettőt. És valamennyien Pesten laknánk és olyan vagyonosak lennénk, hogy életünk végéig minden nap két liter tejet is hozathatnánk a Központi Tejesarnokból . . .

*

Ha én most Lánzy Leó lennék, akkor először is otthagynék csapat, papot, bankdirektorságot, disztagságot és politikát, a couponjaimat beváltanám és hozzáfognék egy nagy szabásu program megvalósításához, mindenben a legnehezebben megvalósítható és már a lehetetlenség határán álló feladatot tűzve magam elé. Azaz: vennék egy autót, amelyik még senkit sem gázolt el; felülnek egy államvasuti gyorsvonatra, amelyik nem késik; keresnek egy nagy menetességű viczinálist; keresnek egy barátságos ház mestert; igyekeznek megbarátkozni egy megelégedett emberrel; elmennék szavazni egy tiszta választásra; megpróbálnám úgy beszélgetni a telefonon, hogy bele ne beszéljen senki; alapítványt létesítenék egy jómodoru konfliktokcsis felsegélyezésére; oly szállodában aludnék, amelyikben nincs poloska; keresnek egy hivatalnokot, akinek állandóan van készpénze és végül holtomig keresném azt a pesti embert, aki még sohasem volt kávéházban . . .

*

Ha én Wied Vilmos herceg, albán uralkodó volnék, akkor először is tisztába jönnék azzal, hogy tulajdonképpen kik a malisszorok, kik a mirditák, kik a fandézek és a többi csip csupp albán törzs. Azután összedoboltatnám őket és ilyenforma kis beszédet intéznék hozzájuk: Atyámfiai, jöttem, — láttam, — megyek. Nekem elég volt, azt hiszem nektek is. Én visszamegyek Neu-Wiedbe, ti visszamentek a fenébe. Azonban nem szeretném, hogy rövid, de dicsőséges uralkodásunk emléke hű albán népünk lelkében elhalványodnék. Én viszem magammal örök emlékképpen a ti arcvonásaitokat, a ti becsületes ragaszkodástokat, — de elviszem a koronát is, mert azt én hoztam. Titeket pedig kedvelt hiveink, arra kérünk, hogy minden évben egy napon, koronázásunk évfordulóján, ezen a szent ünnepen, mosakodjatok meg szappannal! Azután eljőnnék, de előbb megvizsgáltatnám a koronát, hogy nem cserélték-e ki? . . .

*

Ha én most Rockefeller lennék, akkor . . . akkor . . . akkor bizonyára nem irtam volna meg ezt a cikket.

Hirek és vegyesek.

Személyi hírek. *Marssó* György nyug. csendőrezredes és *Marssó* Lőrincz nyug. csendőrnagy f. hó 20—21-én városunkban időztek s *Lovass* Árpád gyermekmenhelyi gondnoknak voltak szívesen látott vendégei.

Boczkó Dániel, a gömörmegyei Nép- és Iparbank igazgatója f. hó 26-án Buziás fürdőre utazott.

Dr. Heinrich Béla gyermekmenhelyi igazgató-főorvos a budapesti trachoma kurzuson részt vett és onnan az egri gyermekmenhelyi telep vizsgálatára utazott. A vizsgálat után f. hó 27-én hazaérkezett.

Dr. Kármán Aladár megyei közkórházi tb. igazgató főorvos július 1-től augusztus 1-ig lesz szabadságon, s szabadságidejét Balatonfüreden tölti családjával együtt.

Berzeviczy Zsigmond m. kir. gazdasági főfelügyelő, az eperjesi miniszteri kirendeltség új vezetője két napig városunkban időzött és hivatalos látogatásokat tett.

Lelkészi vizsga. Sárospatakon a ref. főiskolában e héten voltak a lelkeszi vizsgák, melyeken *Czinke* István esperes, egyházkerületi jegyző és tanácsbíró is résztvett s e célból f. hó 22-én délután az esperes Sárospatakra utazott.

Papi gyűlés. A kishonti róm. kath. esperesi kerület évi szokásos gyűlését f. hó 23-án Nyustyán tartotta meg *Széman* Endre prépost-plébános elnöklésével, a hol a kerület papsága teljes számmal megjelent. Az elnökölő prépost tartalmaz szép megnyitójában meleg szeretettel köszöntötte a kerületi paptestvéreket, a vendégeket megjelent *Misl* Zsigmond gácsi prépost-plébánost s *Laczkó* Gyula losonci hittanárt. Hálásan emlékezett meg sípei *Balázs* Lajos megyés püspök bérmautjáról, szeretettel üdvözölte *Szokolovszky* Benczét, mint a kerület új tanfelügyelőjét. Kegyelettel emlékezett meg az elhunyt arany szívű pap *Liptai* Arnold címzetes kanonok, volt nyustyai plébánosról. A megnyitó beszéd után *Dr. Szuhánék* József uzapanyiti plébános tartott magas szárnyalatu, mély gondolatokkal telt előadást a modernizmusról. Ezek után több átiratot s a pasztoratiót érdeklő ügyet tárgyaltak még. A gyűlés után *Szokolovszky* Bencze esperes plébánosnak voltak szívesen látott vendégei, hol a fehér asztalnál sok szép toaszt hangzott el.

Lelkészi értekezletek. A kishonti ev. egyházmegye lelkészei *Gyürky* Pál főesperes elnökle mellett f. hó 25-dikén a rimaszombati főgimnáziumban értekezletet tartottak. A lelkesz-egyesület egy ingyenes helyet létesített az eperjesi teológiai Otthonban egy kishonti, esetleg gömöri illetőségű teológus részére, s erről alapítólevelet állított ki. *Kolbenheyer* József, ki 8 éven át ügybuzgó pénztárosa volt az egyesületnek, megrongált egészsége miatt leköszönt; helyébe egyhangulag *Zatykó* János rimabrézói lelkész választották meg. Több, az egyházi és a mai társadalmi élet mozgalmából eredő kérdés beható megvitatása után véget ért az értekezlet.

A gömöri ágost. evang. esperességhez tartozó lelkészek folyó június hó 11-én Nagyszaboson tartották értekezletüket, melyen *Kubinyi* Géza főispán is jelen volt, s *Terray* Gyula udv. tan. főesperes elnökölt. Értekezlet előtt urvacsorát szolgáltatott ki lelkésztársainak *Petrenkó* János kövüi lelkész. Az értekezlet programja igen változatos volt, s az előadások valóban magas niveau állottak. Az értekezlet után a nagyszabosi papirgyárban ebéd volt, mely után a gyárt tekintették meg a vendégek.

Ezüstlakodalom. *Zsuffa* Kálmán helybeli tekintélyes polgártársunk folyó hó 26-án tartotta feleségével: *Kalocsay* Erzsébettel kötött házasságának negyedszázados évfordulóját. Az ezüstitakodalmat családi körben ünnepelték, ki sörve számos jóbarát őszinte jókívánságaitól.

Uj egyházfelügyelő. A kiskölkötpataki ev. egyház új felügyelőt kapott *Hazslinszky* Rezső dr. roznayói gimnáziumi tanár személyében. Az új egyházfelügyelőt *Poputh* Viktor dobsinai lelkész iktatja be hivatalába f. évi július hó 12-én.

Tiszti orvosi vizsgák. A Budapesten most megtartott tiszti orvosi vizsgára *Dr. Kardos* Géza szegedi állami gyermekmenhelyi felügyelő orvos, *Kóhn* Adolf helybeli kereskedő fia és *Dr. Osváth* Jenő budapesti orvos, *Osváth* Dániel feledi főszolgabíró fia is jelentkezett s a vizsgát mindketten sikeresen letették.

Munkás kitüntetés. *Dánielisz* András dobsinai timársegédet, ki *Fischer* Samu timárnál 30 év óta van állandó alkalmazásban, a miniszterium elismerő oklevéllel és 100 korona jutalomdíjjal tüntette ki. Mult héten adta át *Wittich* Andor a miskolczi kereskedelmi és iparkamara segédtitkára a jutalmat és oklevelet a derék munkásnak.

Halálozások. Iglói *Szontagh* Andor csetneki gyártulajdonos, volt országgyűlési képviselő, megyei törvényhatósági bizottsági tag f. hó 20-án 65 éves korában elhunyt. Vármegyei közéletünkben egyidőben tevékeny szerepet vitt. Az elhunyt a gömöri ágost. hitv. ev. egyházmegyének is felügyelője volt, s egyházi és társadalmi téren kifejtett munkásságával, előzőekény, finom modorával széles körökben általános elismerést szerzett. Munkássága nem volt zajos, de egyéniségét jellemző szerénységgel, becsülettel és teljes jóindulattal végezte azt, amire vállalkozott. Még mult pénteken ott volt a csetneki állami elemi iskola vizsgáján, s ott érte őt agyvérzési roham, minek következtében meghalt. Nagy részvét mellett temették az elhunytat, ki-ben *Dr. Szontagh* Vilmos jolsvai polgármester édes atyját gyászolja.

Bodon Anna hosszas betegség után 18 éves korában folyó hó 26-án éjjel városunkban elhunyt.

Névváltoztatás. A belügyminiszter megengedte kiskoru *Svajkó* Zoltán sajlólenkei születésű budapesti lakos, felsőkereskedelmi iskolai tanuló családi nevének „Istók”-ra kért átváltoztatását.

Uj felügyelő-bizottsági tagok. A helpai állami óvoda felügyelő-bizottságába *Holics* Ernőné, *Dr. Csiky* Ferenczné, *Lucsánszky* Istvánné és *Lővi* Gyuláné a miniszter bizottsági tagokká nevezte ki.

Negyedszázados jubileum. *Halasi* Jenő, a dobsinai áll. polgári leányiskola és kézimunkatanfolyam igazgatója ez iskolai év végével töltötte be 25-ik évét a tanügy szolgálatában. A derekasan végzett nehéz munka után munkatársai becsüléstől áthatott őszinte elismeréssel f. hó 19-én, a vizsgálatok befejeztével szeretettel nyilvánult meg, amennyiben üdvözölték igazgatójukat s egy értékes íróasztal-készletet nyújtottak át neki. A testület érzelmeit *Uherkovich* Ágost tanár tolmácsolta, mire halasi megható szavakkal köszöntö meg a nem várt ünnepeltetést.

A közigazgatás államosítása. A belügyminiszter által a képviselőházba beterveztett s a megyei közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslatot a vármegyei tisztviselők orsz. egyesületének igazgatótanácsa egy szaktanácskozáson f. hó 23—24-én B. pesten tárgyalta. A nagyfontosságú tanácskozáson vármegyénk alispánja: *Lukács* Géza is részt vett, s ismételten felszólalt az egyes czélszerűnek tartott módosítások felett folytatott eszmecsere folyamán. — A járási tisztviselők ugyanekkor szintén Budapesten értekezletet tartottak a törvényjavaslatban foglalt sérelmek orvoslása érdekében, s ezen a tanácskozáson *Dr. Gaál* Gusztáv tornaljai járási tisztviselő orvos vett részt vármegyénkbeli.

Megbízás. A vármegyei tanítói vegyes nyugdíjügyi bizottságba a közigazgatási bizottság az elhunyt *Kubinyi* Andor kir. pénzügyigazgató bizottsági tag helyére: *Lánzy* Kálmán helyettes pénzügyigazgatót küldte ki.

Az érettségi eredménye. Az idei érettségi vizsgálat, a melyet a rimaszombati egy. prot. főgimnáziumban *Geduly* Henrik püspök elnökle alatt tartottak, *Leffler* Samu nyiregyházi főgimn. igazgató, kormányképviselő ellenőrzése mellett, jó eredménnyel végződött. A 28 tanulót szóbelire bocsátotta a bizottság, ezek közt jelesen érettt 5: *Gyurove* János, *Jellinek* Ferencz, *Löcherer* Géza, *Pék* Gyula, *Szabó* László, jól érettt 8: *Árvay* György, *Buzágh* Aladár, *Németh* Pál, *Seidner* Róbert, *Soós* Zoltán, *Trunkó* István, *Urszinyi* Gyula és *Urbányi* Béla, egyszerűen érettt 13, egy tárgyból bukott s szeptemberben javíthat 2. Érettségi után csütörtök este a városkertben bankettet tartottak, melyen *Loysch* Odön igazgató lelkes beszédet intézett a fiatalokhoz. Szombaton este pedig kerti mulatságot táncozal s jó kedvben egyik helyen sem volt hiány.

25 éves találkozó. Azok, kik a losonci állami főgimnáziumban 1889-ben érettségi vizsgát tettek, f. hó 29-ikén tartják Losoncon a negyedszázados forduló alkalmából találkozójukat. Köztük van *Remenyik* Aladár tb. főszolgabíró, a rimaszombati járás szolgabírája is.

Önálló működési kör. Az igazságügyminiszter *Dr. Pólya* Endre nagyroczei járásbíró-sági jegyzőt önálló működési körrel ruházta fel.

Közgyűlés. A murányvölgyi helyi érdekű vasut részvénytársaság 21-ik évi rendes közgyűlését f. hó 17-én tartotta *Kubinyi Géza* főispán elnöklésével. A mérleg és zárszámadás tudomásul vétele és jóváhagyása után a felmentvény megadatott, s az igazgatóságban megüresedett helyekre: ifj. *Kubinyi Géza* orsz. képvis. és *Smál József* polgármester, a felügyelőbizottságba pedig: dr. *Mihalik Dezső* megyei t. főügyész és dr. *Szontagh Vilmos* polgármester választottak be.

Tanítók gyűlése. A murányi róm. kath. tanítók köre múlt héten tartotta Jolsván gyűlését *Schusztar Antal* egyházi és *Roszjár Endre* világi elnöklésével. A gyűlés mindvégig érdekes és változatos volt; *Longauer Alajos* nagyrőcei és *Szlabos József* hízsnói telepi tanító tartottak előadást, s utóbbinak a vallásoktatás ellen irányuló mozgalmat elítélő indítványát egyhangulag magáévá tette a gyűlés.

Blaha Lujza fölgyógyult. Több mint két hete, hogy *Blaha Lujza*, a kiváló művésznő, városunk szülőtte betegen került a *Tauffer* klinikára, a hol minden óráját, minden percét az egész ország szerető aggódása és érdeklődése kísérte. Amilyen fájdalommal vettük a hirtettségéről, ép oly örömmel jelenthetjük, hogy *Blaha Lujza* felépült és már elhagyta a klinikát, a hol *Tauffer* professzor gondos kezelése visszaadta neki egészségét és nekünk *Blaha Lujzát*.

20 éves találkozó. A 20 év előtt érettségét tett volt tanulók a 10 éves találkózón (1904.) tett fogadalmukhoz híven, f. hó 26-án gyűltek egybe, számszerint 11-en, hogy egyrészt a régi emlékeket és régi barátságot ujítsák fel, másrészt, hogy az alma maternek hálás megemlékezésükkel adózzanak. A még életben levő tanáraiknak — névszerint: dr. *Veress Samu* igazgató, *Kerekes Dezső*, *Zachar Gusztáv*, *Bodor István* nyug. tan. és *Szigeti Benedek* Gyula tanároknak jólesett látni, mint váltak a 20 év előtt még zsenge ifjak, komoly, hivatásukat betöltő férfiakká, kik közül a találkózón megjelentek: dr. *Mihalik Dezső* várm. főügyész, *Ujáh Zsolt* mérnök, *Kós Mihály* közs. jegyző, dr. *Gazdy Gyula* máv. titkár, *Horváth Lajos* felső leányisk. tanár, *Tóth Bertalan* jegyző, *Romhányi Gyula* jegyző, *Schein Gyula* fővárosi mérnök, dr. *Seidner Mór* ügyvéd, dr. *Feledi Jenő* ügyvéd, *Alberti Lajos* államvasuti ellenőr. — A találkózón mindvégig emelkedett hangulat uralkodott s a társaság résztvett a főgimnáziumi ebéden s este a Széchenyi-kertben rendezett kitűnő társasvacsorán, melyen volt tanáraik egy része is megjelent s egymást érték a szívből fakadó pohárköszöntők, üdvözlések s jókívánságok. Az újabb találkozó 5 év múlva lesz.

Állami segélyek. A vallás- és közokt. miniszter a sajtóügyi állami kisdóvoda felépítésére 17000 koronát, az általános Tanító-Egyesületnek a folyó év első felére napi- és fuvardíjak címén 361 kor., *Pazár Gusztáv* kövü. és ifj. *Farkas József* rimóczi érdemes ág. h. ev. tanítóknak 600—600 korona személy pótlékot, *Mánzos Lenke* turesoki állandó menházvezető részére fizetésének 800 koronáig való kiegészítésére évi 200 kor. fizetékiegészítő államegélyt, *Lipták János* ágostonlakai állami isk. igazgató részére 80 korona rendkívüli államegélyt utalványozott.

Pályázat posta-távirda gyakoronok jelölti állásra. A helybeli postafőnöktől nyert értesítés szerint a kereskedelemügyi miniszter posta-távirda gyakoronok jelölti állásra pályázatot hirdet. A pályázat határideje 1914. július 20. Ezen állásra pályázhatnak oly ifjak, akik a főiskolát vagy középiskolát sikeresen elvégezték, 18. életévüket betöltötték, 25. életévüket azonban még meg nem haladták. Akik felvétetnek, mindjárt szolgálatban lépésüktől évi 800 korona segélydíjban részesülnek. Minthogy ezen pályázati hirdetés ma éppen aktuális, az érdekeltek figyelmét azzal hívjuk fel reá, hogy a helybeli postafőnök a részletekre nézve készséggel nyújt kimerítő felvilágosítást a hozzá fordulónak.

Ingyenes balatoni kalauz. A Balatoni Szövetségnek most jelent meg az ingyenes balatoni kalauza. A szép képekkel díszített kalauz a szövetség 60 ezer példányban nyomtatja és osztja szét. 10 filléres bélyegdíj mellett a csinos füzetet bárki megkaphatja a szövetség titkári hivatalánál Balatonfüreden.

Rendőrtisztviselők országos kongresszusa. A magyarországi rendőrtisztviselők ez évi kongresszusukat Szatmárnémetiben tartják meg, a melyre folyó hó 27-én városunkból *Badiny Gyula* rendőrkapitány is elutazott.

Rendkívüli közgyűlés. A vármegyei kaszinó f. hó 3-án, pénteken délután 4 órakor a kaszinó téli helyiségeiben rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya: *Lukács Géza* ügyvezető igazgatónak ezen állásáról való lemondása s ebből folyólag teendő intézkedés.

Kövezetvámszedési jog. A kereskedelmi miniszter a belügyminiszterrel együtt Rimaszombat rend. tan. város közönségének megengedte, hogy a helyszinrajzilag és műszaki leírásban részletesen megállapított közutak, utcák és terek, valamint a tartozékaikat képező műtárgyak stb. fentartása, kezelése és esetleg újból építése fejében a vasuti állomásra fel és leadott s a vámtárgyak igénybevételével szállított áruk és szállítmányok után kövezetvámot szedhessen. Az engedélyokirat a hivatalos lap f. hó 25-iki számában jelent meg, s a jog egymásután következő 25 évre: 1939. aug. 31-ig szól. A vámdíjak hat csoportban vannak részletesen feltüntetve, métermázsánként 2—4—6—8—10—12 fillér fizetendő az egyes csoportba eső áruk után. A vámszedési jog gyakorlása f. évi szeptember hó 1-én veszi kezdetét, s a vámdíjjegyzék közzé fog tétetni.

Temetkezési gyűlés. A helybeli Polgári Olvasókör vednöksége alatt álló temetkezési egylet választmánya f. hó 21-én id. *Rábely Miklós* elnöklésével ülést tartott, melyen több új tagot vettek fel.

Villámcsapás. Tegnapelőtt, pénteken délután zivataros felhők gyülekeztek Rimaszombat város fölött. — Hat óra tájban erős fényt láttak átvillanni a város északnyugati táján s hatalmas dördülés reszkettette meg a levegőt, amelynek hallatára a piac téren egy ember a földre bukott. A villám *Komáromy Géza* főgimn. tanár Thököly-utcai házának konyhájába csapott be, ott tüzes gömb alakjában elshant a cseléd mellett, de nagyobb baj nem történt az ijedtségen kívül. Ugyilátszik ez a gömbvillám vagy száraz villám, vagy hideg menykő nevű tünemény volt. A felhőkből pedig különösképpen egy szem eső sem esett.

Igazgatósági ülés. A kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága ma, vasárnap d. e. 10 órakor tartja rendes havi ülését, melyen kártalanítási, betegsegélyezési és vegyes ügyek fognak tárgyalatni.

Késik a vonat. Panaszt kaptunk, hogy az este 10 óra 11 perczkor *Feledről* Tiszolcra induló vonatot oly későn indítják, miszerint az 11 óra után jóval szokott Rimaszombatba be-dőcözni. Sérelmes ez a késés az utasokra, különösen pedig a kereskedelmi utazókra, kik oly későn érnek be városunkba, hogy már enni is alig kapnak a városban, azután pedig mivel korán kell felkelniök, nem tudják magukat kialudni. Hogy a panasz fedí a valót, arról mi is meggyőződünk s utánna kérdezősködünk, vajjon mi ennek az oka. A késés okát azonban nem tudtuk megállapítani, mert e vonat még csak nem is kezel. Ajánljuk az illetékes tényezők figyelmébe e késés megszüntetését.

Búcsúvacsora. *Asztalos János* tisztviselőtársai folyó hó 23-án áthelyezése alkalmából a városkertben búcsúvacsorát rendeztek, a melyen számos felköszöntő hangzott el és éltették a távozó rokonszenves tisztviselőt. *Ragályi István* számtanácsos üdvözölte a távozót meleg szavakkal, majd *Asztalos János* köszönte meg a figyelmet és baráti szíveséget, melyben itt részesítették.

Konzervgyári közgyűlés. A rimaszombati konzervgyár r.-t. évi rendes közgyűlését f. hó 20-ikán tartotta dr. *Kovács László* polgármester elnöklésével. A közgyűlésen 20 részvényes 300-nál több részvény képviselőben jelent meg. Az elnök üdvözölve a részvényeseket, megállapította azt, hogy a közgyűlés sabbályszerűen hivatott egybe, s a jegyzőkönyv vezetésére *Sichert Károlyt* kérte fel. A megnyitott közgyűlés első tárgya volt az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, melyet *Perecz Samu* felügyelőbizottsági elnök olvasott fel. A jelentés kegyelettel emlékezik meg az igazgatóság elhunyt tagjáról: *Soós Ferenczről*, majd rátér a lefolyt nehéz üzletévre, s a közgazdaság

terén uralkodó pangással hozza közvetlen összefüggésbe az állandóan érezhető depressziót, mely a konzervgyárak üzletét is hátrányosan befolyásolta. A brutto forgalom 100000 koronával volt kisebb, mint az előző évben, s az évi veszteség 26693 kor. 90 fillér volt. A folyó évben a javulás már is látható, mert a forgalom 40%-al emelkedett. A kereskedelmi és földmiv. miniszterium 66000 korona államegélyt engedélyezett a czukorkagyár részére s az folyó évben már megkezdte működését. — A *jégyár-nál* 1072 korona volt a veszteség a rossz időjárás következtében és a miatt, hogy a szerződő felek nem vették át a lekötött mennyiséget. Most már bíróilag kötelezve vannak a felek az átvételre s így e téren is javulás várható. Az igazgatóság jelenti, hogy az idén megtartott budapesti tavaszi vásáron a konzervgyár r.-t. nagy apparátussal vett részt s a kiállítást több, mint 150000 ember tekintette meg. Általános volt a tetszés s a vezetőség is teljes elismeréssel emlékezett meg a kiállításról és a gyártmányokról. Az igazgatóság javasolja, hogy a veszteség az értékesítőknél tartalék számla címletén számoltassék el és jelenti, hogy az igazgatóságból *Boczkó Dánielnek*, *Dapsy Józsefnek*, dr. *Meskó Miklósnak* mandátuma jár le sorrend szerint és *Soós Ferencz* helye is betöltendő. A felügyelő-bizottság az igazgatóság jelentéséhez és javaslatához hozzájárul azzal, hogy a folyószámlahat további növelését ellenzi és a meglévőnek apasztására hívja fel a vezetőséget. A közgyűlés elfogadta az összes javaslatokat, a mérleget és zárszámadást jóváhagyta, a felmentvényt az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak megadta. A kilépő igazgatósági tagokat újra megválasztotta s az elhalálozás folytán megüresedett helyre *Fényes Sándor* takarékpénztári igazgatót választotta meg egyhangulag. — Miután a közgyűlésen indítvány nem tétetett, a gyűlés ezután az elnök életével véget ért.

Borgazdasági tanfolyam lelkészek és néptanítók részére. Borászati szempontból kiváló fontossággal bíró községekben működő lelkészek és néptanítók részére a buda-foki m. kir. pinczemeszteri tanfolyam helyiségeiben a folyó év nyarán esetleg 2 hétre terjedő borkezelési tanfolyam fog tartatni. A tanfolyam jul. 13—25-ig tart, s ha a jelentkezők száma indokoltá teszi, aug. 1-től aug. 14-ig megismételtek. A tanfolyamra csak olyan lelkészek és néptanítók vehetők fel, akik hegyvidéki községekben működnek, ahol a lakosság kizárólagos vagy főfontosságú kereseti forrását a szőlőművelés képezi. Egy egy tanfolyamon husz hallgató vehet részt, ezek utiköltségeik s a lakás és ételmezés költségeinek fedezésére az egész tanfolyam tartamára egyenkint 70 kor. átalányt kapnak. — Julius hó 1-ig lehet folyamodni.

Előfizetési felhívás. *Lengyel Gyula* szendröládi (Borsodvm.) ref. lelkész, lapunk munkatársa előfizetési felhívást bocsátott ki. „A falu cselédje és egyebek” cím alatt az „Írók és Hirlapírók Otthonköré”-nek *Halmos Izor* féle pályázatán 200 korona pályadíjat nyert novelláját s a fővárosi és vidéki napilapokban megjelent tárczáit összegyűjtve, egy tíz ivre terjedő kötetben adja ki. A kötet ára 4 korona. Előfizetéseket elfogad lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala. A kötet augusztus hóban hagyja el a sajtót.

Tomásik: A murányi vár. Németből szabadon átdolgozta *Traum Péter*. A művet *Fülöp szász* kőburg és góthai herczegnek, Murány vár urának ajánlja a szerző. *Tomásik Sámuelnek* német munkáját adja magyarul lapunk régi kitűnő tollu volt munkatársa. A munka fölöleli Murányvár történetét a husziták korától kezdve részletesen, a mikor hirhedt rablók kezébe került, majd *Bocskay hajduinak* ostromát írja le. Külön tejezet számol be *Széchy Máriáról* és a győzelmes szerelemről. *Wesselényi* összeesküvését s ennek következményeit, majd *Thököly* rövid uralmát tárgyalja. *II. Rákóczy Ferencz* Beresényinek adta a várat. Utóbb királyi adomány gyanánt *Koháry István* gróf birtokába jut. A bőséges magyarózó jegyzeteket a könyv végén közli. A jó magyaros nyelven átdolgozott munka érdekes olvasmányt nyújt a várról. Egy kép és egy alaprajz mellett is kapcsolódik hozzá. Ára 3 korona. *Fehér Dezső* kiadása Nagyrőczen.

Búcsúbankett. Volko Viktor nyustyai járási számvizsgáló tudvalevőleg áthelyeztetett Rimaszombatba. A nyustyaiak őszintén sajnálják társaséletük rokonszenves, közszeretnek ürvendő tagja eltávozását s tiszteletére hétfőn f. hó 29-én bankettet rendeznek.

Utóállítás városunkban. Folyó hó 27-én, szombaton tartott meg városunkban az utóállítás, a melyen előállott 24 és besoroztatott 5 egyén.

Jogerős ítélet. Folyó évi február hó 28-iki esküdtbíróági főtárgyaláson Grulyo János, ki Beje község határában 1913. február 17-én elkövetett rablással és súlyos testisértéssel vádoltatott, nyolcz évi fegyházra ítéltetett. A vádlott és védője semmiségi panasszal élt az ítélet ellen, a kir. kuria május 26-án elutasította a panaszt s így az ítélet jogerőssé vált.

Bűnhődés. Bódi István 9 éves kis fia az Ivánfali puszán f. hó 26-án egy hatalmas akácfa tetejébe mászott, hogy a madártésztet onnan leszedje. Méltán bűnhődött ezen vállalkozásáért, mert mikor a fészek után nyult, letört alatta az ág és a fiu lezuhant a földre, s bal czombjának csontja eltört, úgy hogy a kórházba kellett szállítani.

Súlyos testi sértés. Berzétén mult év október 7-én Sille József és Vanyó Károly összeházasztak Kovács Józseffel s annyira mentek, hogy falécekkel ütötték egymást, sőt késsel is szurkáltak. F. hó 24-én volt ez ügyben a helybeli kir. törvényszéknél a főtárgyalás és súlyos testi sértés büntetével vádolva állottak a bíróság előtt: Sille József és Vanyó Károly. A bíróság az előbbi 8 hónapi börtönrre, utóbbit két havi fegyházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Mozi hírek. A modern kinematografia legjelentősebb, de legkevesebb figyelemre méltatott követelménye az igazi művészet megvalósíthatása a filmen. Eddig is voltak már próbálkozások, a melyek a művészi szempontokat szem előtt tartották, de művészi és irodalmi tökéletesség szempontjából annyit egyik film sem nyújtott, mint a „Karnélküli ember“, ezen 5 felvonásos artista dráma 600 szereplővel, melyet a mai vasárnapi előadás mutatnak be az Apolló színházban. — Ugyancsak ma látható Kossuth Ferencz nagy hazánkfia temetése, eredeti felvételben. — Hétfőn Péter és Pál napján szintén két előadásban kerülnek színre a következők: Kairói érdekességek. Nehéz választás, vig jelenet. Jaj, jönnek a vadak, nagy két felvonásos filmkomédia a „Vitagraph“ gyár remeke. Azonkívül „Ultimó“ nagy társadalmi dráma. Duczi bácsi, mint póljátékos, kacagató bohózat s végül ismét Kossuth Ferencz nagy hazánkfiaának temetése. — Mindkét napi műsor olyan, amelyet közönségünknek fokozottabb figyelmébe ajánlunk.

Főpásztori körlevelek. Megjelent *Balás Lajos* rosznyói püspök X. és XI. számú körlevele. A X. számú körlevélben szertartási és jámbor társulatokra vonatkozó római leiratok közlése után miniszteri rendeletet közöl a népiszkolák elhelyezéséről és építéséről. Jelenti, hogy a belső kezelésre szánt alapítólevelek illetékmentesek. Fölvívást közöl a magyar gazdaszövetség temesvári közgyűlésére. Utasítja a hitközségek képviselőit a tanítók nyugdíjkönyveinek megvizsgálására. Szétküldi a kimutatást a kegyesczélú adományokról s a lelkészi segélyalap vagyoni állásáról. A XI. számú körlevélben a lelkészi korpótlékok utalványozásáról értesít. Hirdeti, hogy f. évi július 19-től 28-ig Hárskuton Zeman Jenő h. alesperes-plebános vezetése alatt kántor-póttanfolyam lesz. A szünidő folyamán papok és kántorok részére egyház-zenei tanfolyamokat tartanak Budapesten és Szegeden. Budapesten a Szt. Szív zárdában július 2-től vidéki tanítók részére lelkigyakorlatok lesznek. Végül 3 könyvet ajánl.

Sikerkes kutatás. A Heinzmann-féle „Hizsnóvízi Vasgyár Bányatársulat“ a Nandrás község határában intenzív kutatási műveleteket indított meg. E kutatások sikerrel jártak, úgy hogy a bányavállalat — mint olvassuk — az ércnek gazdaságos lefejtése és feltárása céljából altáró telepítését tartotta szükségesnek. Az altáró előrehajtása modern elektropneumatikus furógépekkel történik.

Bányavállalat terjeszkedése. A dobsinai rézművek r. t. bányavállalat dobsinai bányászata üzemének fejlesztésére Dobsinán a vasuti állomás közelében nagyobb szabású villamos erőközpontot és egy rézkohót óhajtt felállítani. A különböző tervek — mint olvassuk — most vannak átdolgozás alatt. A tervek szerint nemcsak a kohó, ennek környéke és a bányaművek üzeme részére termelné a villamos központ a szükséges áramot, hanem a Gölnicz folyó völgyében levő ércelőkészítőmű üzemét is ellátná villamos erővel.

Bányakincstár új kutatása. A m. kir. bányakincstár, mint olvassuk — Jolsva város határában a várostól mintegy 25 kilométerre a tulajdonát képező Hradek hegyi bányászati területén kívül szép eredménnyel kutatott vasércze. A barna vasérczet és vaspátot tartalmazó telep mintegy 50 méterre van feltárva és ércz tartalma e vidék dus előfordulása között is első helyen áll.

Társas kirándulás. A *Kárpátgyűlés gömöri osztályának rimaszombati helyi bizottsága* a szokásos résztvevő tagok közös megbeszélése szerint a mult kedden, június 23-án egész napra *Tiszolczra* rendezett kirándulást s ott számszerint öten megmászta a *Hradova* sziklás ormát, majd a viharos felhők közelgő fenyegetése miatt onnan leszállva a savanyuvíz forráshoz vonultak. Estére pedig fölfriessülve, jó kedvvel tértek haza.

Búcsúzás. Áthelyezésem következtében Rimaszombatról eltávoztam, minden jó barátomnak és ismerősömnek szíves jókívánattal ez uton is búcsút mondok. — Rimaszombat, 1914. június 25.

Asztalos János.

Tanulók s szülők figyelmébe. A besztérczebányai kir. kath. főgimnáziummal kapcsolatosan a jövő tanév elején kizárólag az intézetet látogató tanulók számára internátus is nyílik meg, amelybe augusztus 20-ig már most is lehet jelentkezni. A modernül felszerelt internátust a besztérczebányai tankerületi kir. főigazgató elnöklete alatt álló választmány gondozza. A tanulók állandó (éjjeli és nappali) tanári felügyelet alatt vannak; a felügyelők ellenőrzik az internisták tanulmányait is. Az ellátásnál a fejlődésben lévő test és a szellemi munka igényeit tartják szem előtt. Egészségügyi felügyeletet az intézeti orvos gyakorol. Vannak tágas, világos nappali, háló, ebédlő termei, társalgó (billiárd), zeneszobái, fürdőkabinkai; nyáron a tanulók a szabadban tanulnak, tenniszeznek, kugliznak, labdáznak vagy a ház körül fedett s a szükséghez képest felmelegített uszodában fürdenek (uszólecke). Téli szórakozások sem hiányoznak. Az épület 6 holdas, százados táktól beárnyékolat parkban van elhelyezve. A városnak hegyi források által táplált vízvezetéke, csatornázása, egészséges és főleg szélmentes fekvése erősítőleg hat a gyengébb szervezetűre is. A teljes ellátás díja 800 korona egy tanévre. Prospektust küld és részletesebb felvilágosítást nyújt a besztérczebányai kir. kath. főgimnázium igazgatósága.

Új iskolák. A vallás- és közotatásügyi miniszter a folyó évi szeptember hó 1-től kezdődően Gömörpanyiton 2 tanerővel, Klenócson pedig 5 tanerővel állami elemi iskola szervezését mondta ki. Mindkét iskolának a jelzett időben való megnyithatása érdekében a szükséges teendők azonnal megtétettek. A rosznyói állami elemi iskolát pedig a növendékek nagy száma miatt 1 tanerővel fejlesztette.

Halálos lövés. Krasznahorkaváralján f. évi május 10-én halálos baleset történt. *Zsebik János* ugyanis Rozsnóóról hazaérkezve *Orbán József* krasznahorkaváraljai gazdával összeházasztott s együtt söröztek, délután ismét elment Zsebik az Orbán lakására, de magával vitte töltött Flaubert fegyverét is, hogy majd elmennek madarászni. A konyhában leült Zsebik s fegyverét ölébe fektetve, beszélgetni kezdett az ott levő *Freivolt* Ilonával; beszéd közben véletlenül megrántotta Zsebik a fegyver ravaszát, a fegyver elsült s a löveg a leányt fején találta; a sérült csakhamar meghalt. Folyó hó 26-án volt a helybeli kir. törvényszéknél a főtárgyalás *Kolbay Sándor* elnöklésével ez ügyben s a bíróság dr. *Mészáros István* kir. ügyész vádbeszéde után gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt Zsebiket jogerősen 2 havi fegyházra ítélte.

Véletlen lövés. Klenócson f. hó 24-én Antal György gazdaember revolverből ezélba lőtt, s a löveg ezélt tévesztve *Bohacsik Mihály* 35 éves cselédet érve s annak jobb mellébe fúródott. A sérültet beszállították a megyei kórházba.

Football-mérkőzés. A RAC. football-csapatá mult vasárnap a helybeli ifj. önképzőkör csapatával a vásártér melletti pályán mérkőzött. Természetes, hogy a RAC. csapata volt a győztes s az egész barátságos mérkőzés inkább a gyakorlat kedvéért történt. Az eredmény 4:1 volt.

Köszönetnyilvánítás. *Zsuffa Kálmán*né urnő házassága 25 éves évfordulója alkalmából a nyomorék gyermekeket gazdag uzsonnával vendégelte meg. Nemesszívü cselekedeteért ez uton mond köszönetet az *Elnökség*.

Szerkesztői üzenet.

Dr. D. Fiume. Köszönjük; jönni fog. Üdv!

L. K. Nem üti meg a mértéket.

B. N. Sorát ejtjük, mihelyt az aktuális közlemények engedik.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Egy könnyen megoldható problema!

Hogy mit szabad és mit tehet meg egy háziur a saját házában: azt mindannyian tudjuk, — kik a tulajdonjog fogalmával tisztában vagyunk.

Ezen jog azonban bizonyos korlátozást szenved ott, ahol a tulajdonos éppen olyan intencióval építi tulajdonát, hogy annak kellemességét és helyisége által nyújtott szórakozást a nagyközönség élvezze.

Az ilyen helyiségekben tehát mint pl. egy kávéház, mely azért van, hogy abban a közönség találja fel mindazt — amiért egy kávéháza megy és ott feltalálni vél, — éppen a kávé érdekéből a tulajdonjog oda módosul, hogy akkor, a midőn a kávéházban többen is jól mulatnak, — illetőleg szórakozni akarnak, — a tulajdonosnak nem szabad — legalább is az etika törvényei szerint, nem olyan zen s mulatságot rendezni, mely az ottlévő vendégeknek hangulatát és békéjét teljesen felforgatja.

Hogy pedig ez minálunk megtörténhetik és megtörténik, erre csak azt mondhatjuk — nagy pechünk van abban, hogy a kávé ur is szépen tud mulatni és így kénytelenek vagyunk levonni a konzekventiát olyképen, — hogy ha majd a jövőben látni fogjuk, hogy a tulajdonos ur jó hangulatban van, — szépen fizetünk s 9 órakor felszedve a sátorfát, megyünk haza, — nehogy véletlenül megzavarjuk őt nemes mulatságában. *Jelen voltak.*

Kiadó üzlethelyiség.

Deák Ferencz-utca 22. szám a. egy üzlethelyiség hozzátartozó lakással együtt kiadó. — Értekezhetni lehet: **ZSUFFA KÁLMÁN** tulajdonossal.

Eladó ház.

Rimaszombatban Rákóczy utca 22. számú kétemeletes ház — **a régi gimnázium épülete, jelenleg a nyomorék gyermekek otthona** — eladó. — Venni szándékozók tudakozódás céljából forduljanak a **Fehér-Kereszt Egyesület** Elnökségéhez. 13—*

Tájékoztatásul

tekintet nélkül minden életbiztosítási, valamint az összes biztosítási ügyekben legjobb referenciák mellett a legjutányosabb életbiztosítási díj-táblázatokkal díjtalanul szolgál a

BERLINI VIKTORIA

életbiztosító részvénytársaság rimaszombati vezérügynöksége:

KOHN ALBERT fakeskedőnél.

Eladó, esetleg kiadó ház

A Kmetty-utca 29. sz. alatti sarok ház, hat lakószoba és minden mellékhelyiséggel, nagy terjedelmű kerttel szabad kézből eladó, esetleg október hó 1-től bérbeadó. — Értekezni lehet **dr. Szabó Elemér** főorvosnál **Kassa**, Mészáros-u. 75. 3-8

Árverési hirdetmény.

686—1914. sz. — A Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság végrehajtónak özv. Vojtkó Jánosné szül. Cziprusz Mária elleni 56000 kor. és jár. iránti végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság Rimaszombati Takarékpénztár utóajánlatára az újabb árverést a Dobóca községben fekvő s a dobócai 296. sztjkvben A. 1. sor. 80/a. hrszámú ház, udvar és kertből álló ingatlanra 1100 korona becsértékben és a dobócai 296. sztjkvben A. 2. sor. 80/b. hrszámú ház, udvar és kertből álló ingatlanra 935 kor. becsértékben, mint kikiáltási árban elrendeli.

Az árverést Dobóca községében 1914. évi július hó 15-én délelőtt 10 órakor fogják megtartani. Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadék-képes értékpapirokban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbehelyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. évi LX. t. cz. 147, 150, 170. §§.; 1908. XLI. t. cz. 21. §.)

Az, a ki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. 1908. évi XLI. 25. §.)

A feledi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság, 1914. évi február hó 28-ik napján.

Boross, s. k. kir. járásbíró.

Kiadó az Erzsébet-téren

egy emeleti utcái lakás mellékhelyiségeivel, mely most lett teljesen rendbehozva; vízvezeték, fürdőszoba, villany világítás, új festés stb. vel.

Bármikor megtekinthető.

Bővebb felvilágosítást nyújt: **KOHN ADOLF** tulajdonos **Erzsébet-tér 16.**

10—*

Harisnya-kötés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy továbbra is elvállalok **női-, férfi- és gyermekharisnya kötést és fejeléseket.**

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri:

özv. Gregor Jánosné

Rimaszombat, **Szijjártó-utca 58.**

Könyv bekötéseket

a legrövidebb idő alatt izlése-
:: sen, jutányos áron eszközöl ::

id. Rábely Miklós Fia könyvkötészete
RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.

KASZINÓ-ÉPÜLET.

Árlejtési hirdetmény.

A balogfalai róm. kath. templom nagyobb mérvű restauráció alá kerül.

A munkálatok elvégzésére, melyek a helyszínen megtekinthetők, árlejtés hirdettetik.

A pályázók a tervet és költségvetést folyó évi **július hó 12-ikéig** a várgedei római katolikus plébániai hivatalhoz juttassák.

Az árlejtés a balogfalai róm. kath. iskolában július hó 12-én délután 3 órakor lesz megtartva.

Várgede, 1914. június 25.

Fejér Miklós, plébános.

Kiadó lakás és bolt.

Az **Andrássy-ut 1-ső számú** házban egy szép három szobás lakás **azonnal** bérbe vehető, **egy bolthelyiség** pedig azonnal. — Értekezhetni bármikor lehet ugyanott az emeleten lakó

Andrási László fényképésszel.

Hirdetmény.

Kézzel válogatott spanyol meggyet és kajszinbaraczkot

5 kilós csinosan fonott vesszőkosarakban 4 korona 25 fillérért bérmentve **szállítanak júliusban**

Hibjan Sámuel utódai Nyiregyháza.

Sütni és rántani való **csirkék párja** 2 K 40 f.-től 3 K 20 f.-ig, ingyen rekesz bérmentve.

A Tompa-szálloda

egészséges szobáit, jó magyar konyháját és saját termésű valamint hegyaljai **borait** mérsékelt áron.

Tisztelettel

GEDE ISTVÁN vendéglős RIMASZOMBAT.

3-10

Hirdetmény.

488. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a feledi kir. járásbiróságnak 1912. évi Sp. I. 16/18. számú végzése következtében dr. Batta Pál ügyvéd által képviselt Medgyaszay Sándor javára 1066 korona s jár. erejéig 1914. évi június hó 6. napján fogantott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2760 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: lovak, kocsik nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a feledi kir. járásbiróság 1914. évi V. 263. számú végzése folytán 1066 kor. tökékövetelés s ennek 1914. évi május hó első napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 125 koronában bíróság már megállapított költségei erejéig, Jánosiban a helyszínen leendő megtartására **1914. évi július hó 13-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Feled, 1914. évi június hó 21. napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

270. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a feledi kir. járásbiróságnak 1913. évi Sp. I. 495. számú végzése következtében dr. Batta Pál ügyvéd által képviselt a Gortvakisfaludi ref. Egyház javára 200 kor. s jár. erejéig 1914. évi február hó 16-án fogantott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehének, takarmány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a feledi kir. járásbiróság 1914. évi V. 73/5. számú végzése folytán 200 korona — fill. tökékövetelés, ennek 1912. évi január hó első napjától járó 6%-os kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen — koronában bíróság már megállapított költségei erejéig Gortvakisfaludon alperesnél leendő megtartására **1914. évi július hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881-ik évi LX-ik törvénycikk 107-ik és 108. §§-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Feled, 1914. évi június hó 21-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Önkéntes árverési hirdetmény.

Skorka Jánosné szül. Borsányi Erzsébetnek a rimaszombati 840. sz. tjkvben 1208. hrsz. alatt felvett, Rimaszombatban a Rimapart utcában lévő, 20. házszámú, 3 szobából, 2 konyha és 2 éléskamrából és mellékhelyiségekből álló belső ingatlan az azon levő épületekkel, udvaron közös közlekedési joggal hétezer (7000) korona kikiáltási árban és a rimaszombati 1469. sz. tjkvben 1546. hrzi szám alatt felvett „Bányarét“-i kertje ötszáz (500) korona kikiáltási árban, nevezett tulajdonosnak saját elhatározásából történő kívánságára, **a Medveczky Sándor rimaszombati kir. közjegyző hivatalos helyiségében f. évi július hó 2-án d. u. 2 órakor tartandó önkéntes árverésen** el fog adni a következő feltételek mellett:

1. Bánatpénzül a kikiáltási árak tíz százaléka, vagyis 700 korona, illetve 50 korona teendő le.

2. A legtöbbet ígérő — amennyiben ígérete az eladó által elfogadtatik — köteles az eladóval az adás-vételi szerződést nyomban megkötni s a letett bánatpénz betudása mellett a vételárát az árverés napjától számított nyolcz nap alatt kifizetni.

3. Az önkéntes árverés alá bocsátott ingatlanok közül a „Bányarét“-i kert tehermentes, a belsőséget és lakházat egyezer korona bekebelezett tartozás terheli, mely teher esetleg a vevő által a vételárba való betudással átváltható.

4. A vételi illetéket a vevő viseli.

5. Az eladó fenntartja magának a jogot azon ár meghatározására, melyen alul az ingatlanokat nem adja el, valamint a vételár kifizetésére vonatkozó módok meghatározására is.

6. Mindenki, aki bánatpénzt tesz, a fenti árverési feltételeket magára nézve kötelezőknek elismeri.

Meghívó

A Garami Fogyasztási-Egylet

(Szász-Coburg-Gothai herceg tisztjei és munkásai számára)

1914. évi július hó 19-ikén délután 3 órakor a nándorhutai hengermű helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat.

1. A folyó évi április hó 5-én tartott közgyűlésből kiküldött bizottság jelentése a „Hangya” kiküldöttjével folytatott tárgyalásról és ennek alapján való határozathozatal a „Hangya” kötelékébe való esetleges belépés tekintetében.

Pohorellavasgyár, 1914. június 23-án.

Az Igazgatóság.

A feledi kir. írás mint telekkönyvi hatóság.

Árverési hirdetmény kivonat.

588—1914. szám. — A Putnoki Takarékpénztár végrehajthatónak Endrész Antal végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 4000 korona tökékövetelés és járuléka behajtása végett a teledi kir. írásbírótság területén levő, Alsóhangony községben fekvő s az alsóhangonyi 47. szíjtkvben A. I. 4, 6—28. sor, 446, 529, 645, 708, 770, 800, 951, 1052, 1116, 1162, 1239, 1265, 1329, 1379, 1499, 1886, 1609, 1766, 1838, 1871, 1971, 2048, 2071, 2180. hrsz. II. 5—10, 12—32. sor, 344, 506, 527, 647, 706, 771, 884, 945, 1057, 1119, 1160, 1241, 1263, 1331, 1377, 1497, 1538, 1627, 1768, 1826, 1872, 1969, 2046, 2076, 2181, 2379, 2470. hrsz. III. 2—13. sor, 445, 528, 644, 707, 1051, 1161, 1498, 1535, 1628, 1765, 1970, 2047. hrsz. IV. 3, 4, 6—22. sor 443, 505, 646, 705, 1056, 1118, 1159, 1240, 1262, 1330, 1376, 1496, 1537, 1626, 1767, 1825, 1871, 1968, 2045. hrsz. V. 1—5. sor, 1117, 1238, 1264, 1328, 1378. hrsz. VI. 1—2. sor, 2378, 2443. hrsz. ingatlanoknak B. 11., B. 57. alatt Endrész Antal nevén álló jutalékára, melynek becsértéke 620 korona, az alsóhangonyi 122. szíjtkvben A. I. 1—6. sor 205—210. hrsz. ingatlanok B. 9. és 14. alatt Endrész Antal nevén álló jutalékára, becsértéke 1328 korona, az alsóhangonyi 352. szíjtkvben A. † 1. sor 504. hrsz. ingatlanok B. 2. és 13. alatt Endrész Antal nevén álló jutalékára, becsértéke 95 korona, elrendelte.

Az árverést 1914. évi július hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor Alsóhangony község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok közül az alsóhangonyi 122. szíjtkvi ingatlant a kikiáltási ár felénél, a többi pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. törvényzikk 42 ik §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadék-képes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881-ik évi LX. törvényzikk 147, 150, 170. §§.; 1908. évi LX. t.-cz. 21. §.).

Az a ki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. (1908-ik év. XLI. 25. §.)

Feleden, 1914. évi február hó 23-ik napján.

Boros, s. k. kir. írásbíró.

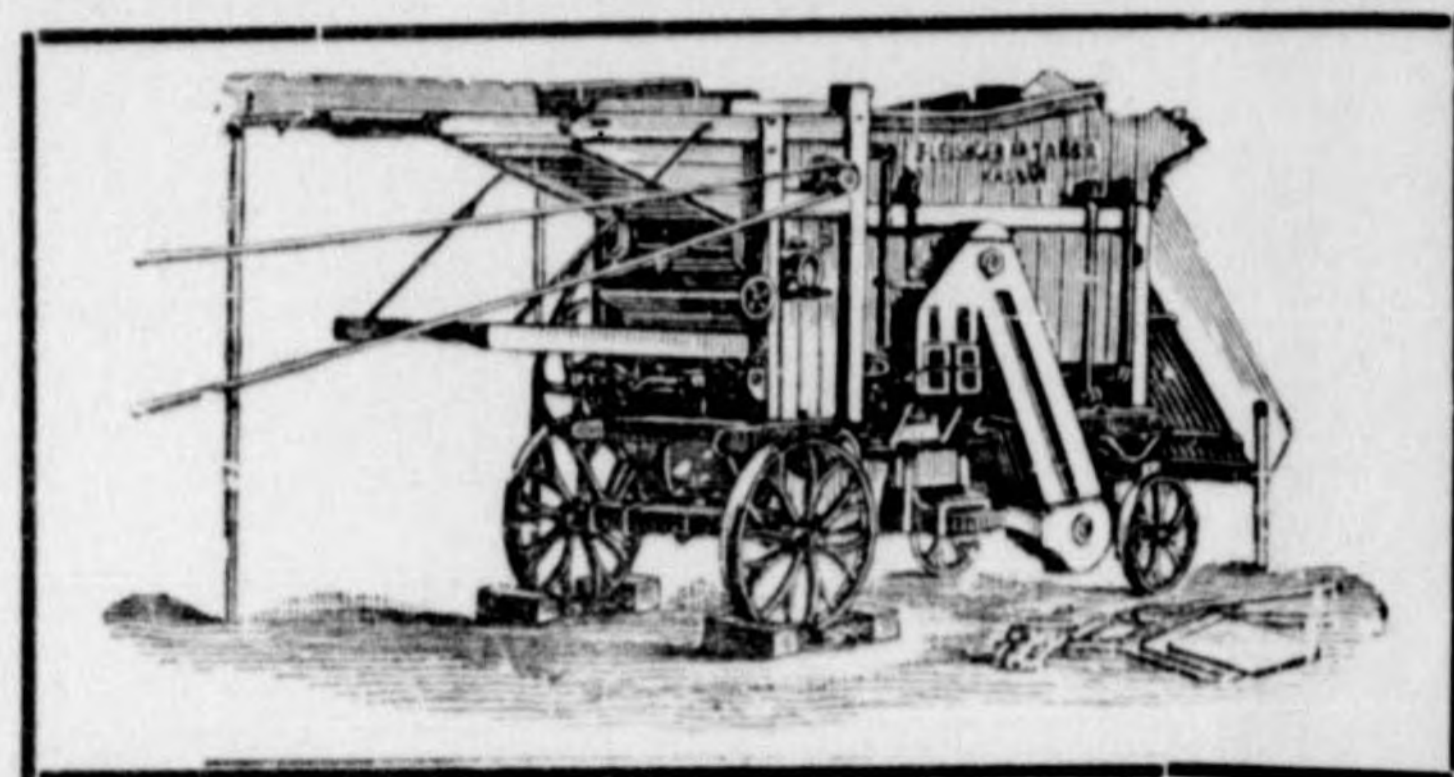
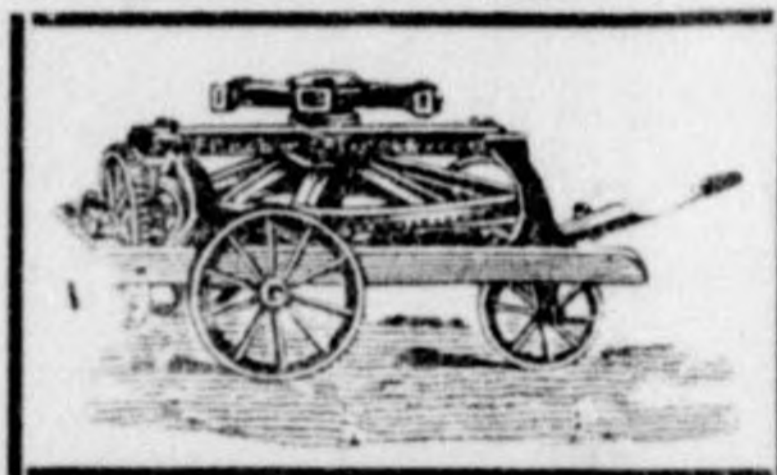
FLEISCHER ÉS TÁRSA

GÉPGYÁRA ÉS VASÖNTÖDEJE KASSÁN, VÁM-UTCZA 11. SZ.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jó hírnevű gépeit a nyári időnyre. — Nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel vagy anélkül. Backer- és magtár-rostát, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket, mint pl. Henze-főzőket, cukrosítókat, maláta- és burgonyazuzókat, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletét állandóan raktáron tartjuk.

Gazdasági gépeink képesek, valamint öntödénk gyártmányainak árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük!

1-6

Járvásmentes felőfedések és falburkolások

Eternit

PALABÓL

Csak akkor valódi ha minden lapon az Eternit törvényileg védett szövevényes dob-bornyomásban látható.

ETERNIT-MŰVEK
HATSCHKE LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UTCA 33.
GYÁR: NYERGESÚJFALU.

KÉRJEN
MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.

Elárusítók Rimaszécs: GESCHEIT, KLEIN és RAPPAPORT.

Tanuló.

Egy 13—14 éves fiú — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, nyomdász-tanulóul; továbbá egy másik 13-14 éves fiú — ki írni és olvasni tud, könyvkötő-tanulóul felfogadtatik id. Rábely Miklós Fia rimaszombati könyvnyomdájába és könyv-..... kötetésébe. ....

Hirdetéseket

mérsékelt áron e lap részére elfogad a kiadóhivatal Tompa-u. 10. és

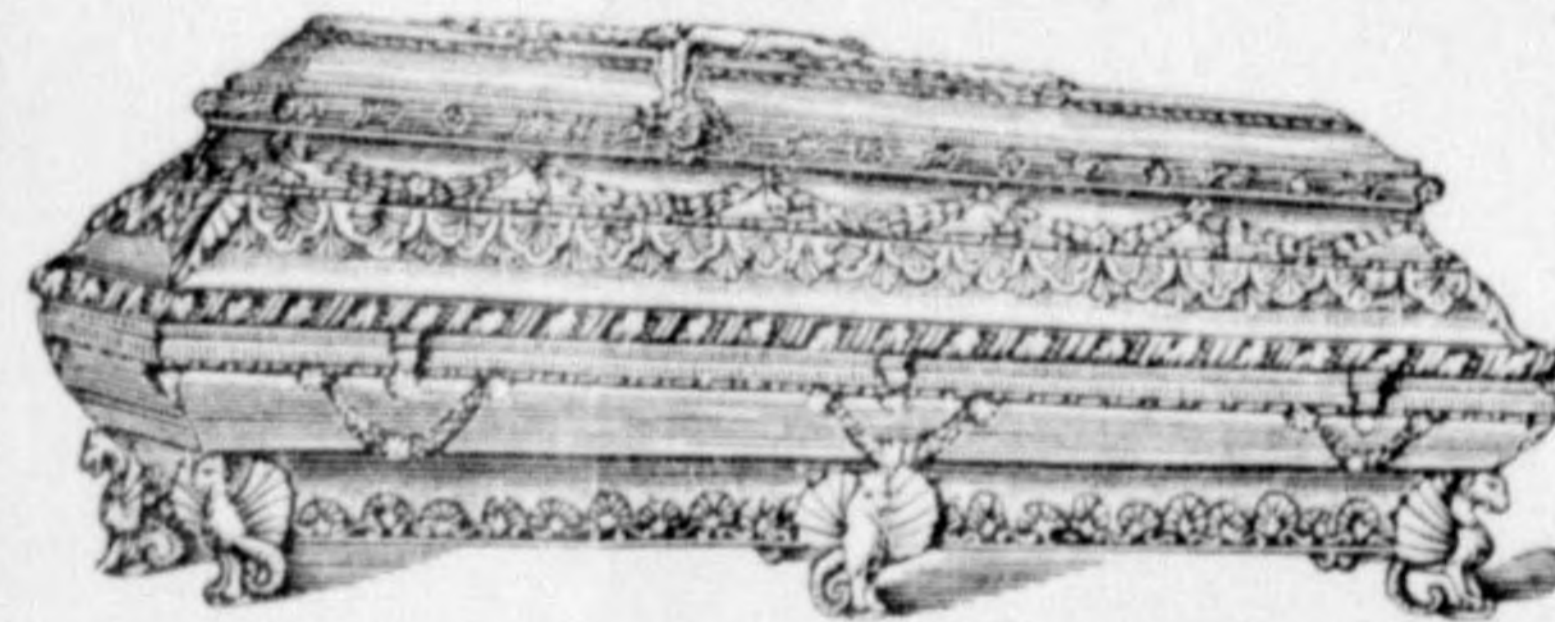
Ifj. Rábely Miklós
könyv és papirkereskedő
Deák Ferencz-utca 20.

ZAVADSZKY EDE ezelőtt HOLLÓSY JÓZSEF

6—* TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a néh. HOLLÓSY JÓZSEF-féle temetkezési vállalat a Deák Ferencz-u.

„ZSUFFA“-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindenféle érc- és fakoporsókból,

valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekkel, minélfogva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen diszes vagy egyszerű temetések rendezését, nemkülönben a temetésekkel járó összes teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállalom. — A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 24.